

Notitie tracé Borneobrug en tokkelbaan Diepsterbos

Datum	4 juni 2020	Status	definitief
Projectnummer	P20102	Kwaliteitscontrole	Drs. D.E. Heidinga
Auteur	BSc E.J. Slot		
In opdracht van	Provincie Groningen		

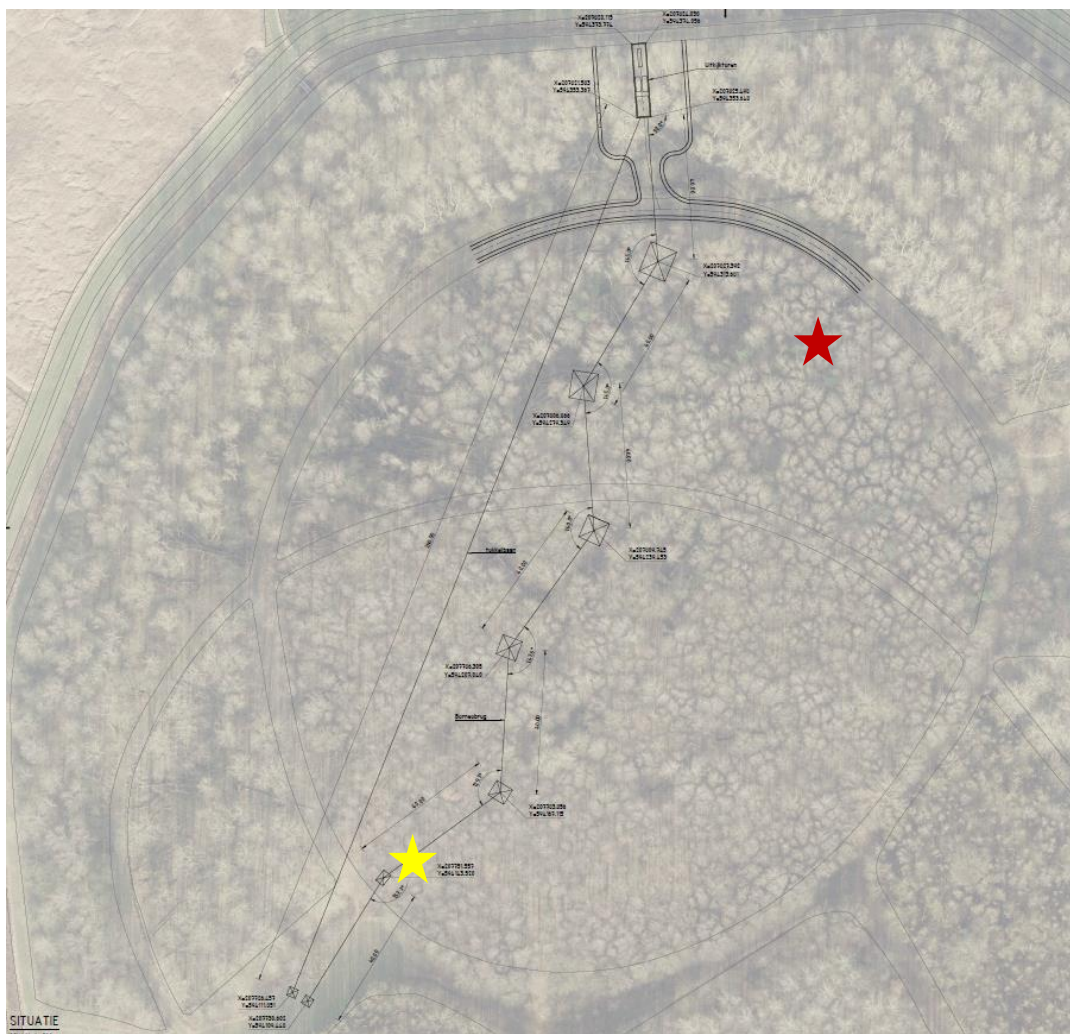
1 | Aanleiding en vraagstelling

Ten behoeve van het plan 'Rondje Lauwersmeer' is in het kader van de Wet natuurbescherming een nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten uitgevoerd in het broedseizoen van 2018 (veldwerk). De definitieve rapportage is in juni 2019 opgeleverd (Buro Bakker, 2019).

Uit dit onderzoek bleek dat de geplande Borneobrug en tokkelbaan in de kop van het Diepsterbos uitgevoerd konden worden mits dit buiten een straal van 75 m van het aangetroffen buizerdnest aangelegd zou worden.

De provincie Groningen heeft Buro Bakker gevraagd om het uitzetten van het tracé van zowel de Borneobrug als de tokkelbaan door het Diepsterbos ecologisch te begeleiden.

De loop van het tracé is van tevoren bepaald en in figuur 1 weergegeven. Met de ligging van het tracé is rekening gehouden met de locatie van het door Buro Bakker aangetroffen buizerdnest in 2018 (figuur 1). Dit nest is inmiddels uitgewaaid.

Figuur 1 Het tracé van de Borneobrug en de tokkelbaan door het Diepsterbos. (bron: Provincie Groningen, ALG-100371-078, 18 maart 2020). Met de gele ster is de locatie van het buizerdnest van voor 2018 aangegeven en met de rode ster het nest dat in 2018 en 2019 in gebruik was.

2 | Methode

Op 24 maart 2020 heeft een medewerker van provincie Groningen het tracé verduidelijkt met spuitverf. Een dag later heeft een ecooloog van Buro Bakker het tracé door het bos afgelopen. Vanwege het Corona virus is gekozen voor deze aanpak. Het oorspronkelijke plan was om met een klein groepje mensen het tracé af te lopen en te beoordelen.

Tijdens de ecologische controle is gelet op holle bomen waar mogelijk vleermuizen in kunnen verblijven en grote nesten van roofvogels en uilen. De verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschermde rust- of voortplantingsplaatsen volgens de Wet natuurbescherming (Wnb). Voor de meeste roofvogel- en uilennesten geldt dat ze jaarrond beschermd zijn onder de Wnb.

Op 12 mei 2020 is een extra controle uitgevoerd naar de aanwezigheid van buizerdnesten omdat het eerdere veldbezoek van 25 maart 2020 nog geen uitsluitsel kon geven.

3 | Resultaat

25 maart 2020.

Er is een klein aantal holle bomen aangetroffen maar niet binnen of op korte afstand van het tracé van de Borneobrug of tokkelbaan. Ook op de locatie van de geplande uitkijktoren zijn geen bomen met geschikte holtes aangetroffen.

Er is een groot nest aangetroffen in een berk, aan het einde waar het tracé van de Borneobrug en tokkelbaan samenkomen. Vlak bij het nest vloog een paartje buizerd op en dat bleef gedurende het onderzoek in de buurt. Opvallend genoeg leek een havik ook interesse te hebben in het nest. Een havik vloog baltsend (kekkend en vlaggend) meerdere malen over het nest.

De nestlocatie is een oud buizerdnest dat tot in 2017 in gebruik is geweest. In 2018 en 2019 heeft het paartje buizerd op een andere locatie in een den gebroed (zie figuur 1). Dit tweede nest is na het broedseizoen van 2019 uit de boom gewaaid. Nu, start broedseizoen 2020, heeft het paartje buizerd de zinnen gezet op dit oude nest en ook al nieuwe takken aangevoerd op het nest.

Vooralsnog is het aannemelijk dat het paartje buizerd op deze locatie gaat broeden. Wel is er een kans dat door de aanwezigheid van de havik het paartje buizerd uiteindelijk een andere nestboom kiest zoals dat in 2018 ook gebeurde.

Foto 1 *Het bewuste buizerdnest bij het einde van het tracé.*

12 mei 2020

Het buizerdnest is wederom gecontroleerd. Het nest bleek niet bewoond door buizerd of door havik. Er waren ook geen sporen van recent gebruik. Er waren geen nieuwe takken aangebracht en er was geen dons te zien. Bovendien waren er spinnenwebben op het nest aanwezig. Onder het nest lag geen verse poep. Vervolgens is binnen de verstoringzone van 75 m van het tracé gezocht naar mogelijk nieuwe nesten. Nieuwe nesten zijn niet aangetroffen.

4 | Effectanalyse

Zoals het huidige tracé en toren zijn gepland worden geen jaarrond beschermde nesten verstoord of vernietigd. Het oude nest aan het einde van het tracé is nu voor het derde jaar op rij niet gebruikt. In de voorgaande twee jaren (2018-2019) broedde het paartje buizerd op een andere locatie. De afwezigheid van de buizerd in het plangebied in het broedseizoen van 2020 kan mogelijk verklaard worden doordat het in de maanden februari en maart zeer nat was waardoor de muizenstand in het begin van het voorjaar uitzonderlijk laag was.

In 2021 wordt de toren gebouwd en mogelijk gelijktijdig de tokkelbaan en/of Borneobrug. Eventueel wordt de tokkelbaan en/of Borneobrug later uitgevoerd. De bouw van de toren vindt op zijn vroegst plaats in september 2021. Dit is na het broedseizoen van de buizerd.

Het is lastig te voorspellen of de buizerd volgend broedseizoen weer op het oude nest terugkeert. In het broedseizoen voor de aanleg van de tokkelbaan dient wederom gecontroleerd te worden of het oude nest gebruikt wordt en of er op nieuwe locaties binnen 75 m van het tracé en toren nesten zijn gebouwd. Om de buizerd te ontmoedigen kan ook gekozen worden om de nestboom in september 2020 preventief te rooien.

Naar aanleiding van de resultaten van 25 maart 2020 is Staatsbosbeheer in samenwerking met de stuurgroep Rondje Lauwersmeer op 30 maart 2020 tot een compromis gekomen. Het plan was om het tracé te verleggen tot op 25 meter van het huidige (mogelijke) nest. Daarnaast worden een aantal bestaande paden in het bos afgesloten waardoor er grotere bosvakken met meer rust ontstaan. In bijlage 1 is de kaart van de padenstructuur weergegeven. In eerste instantie wil men alleen de toren en de tokkelbaan aanleggen. Eén of meerdere jaren later vindt de aanleg van de Borneobrug plaats. Uiteraard vindt de aanleg van de toren, tokkelbaan en Borneobrug alleen buiten het broedseizoen (februari – september) van de buizerd en overige broedvogels plaats.

Dit compromis is op dit moment niet nodig omdat het nest in de berk nu voor derde jaar op rij onbewoond is. Wel is het opheffen van een aantal paden om elders meer rust te creëren aanbevelingswaardig. Dit geeft de buizerd meer kansen maar ook andere broedvogels in het bos zijn daar bij gebaat.

De geplande uitkijktoren is op een dusdanige afstand (> 200 m) van het oude buizerdnest dat verstoring in de gebruiksfase als de aanlegfase niet verwacht wordt. Het is wel zaak dat in de gebruiksfase het pad voor het nest (indien in gebruik) langs niet veel intensiever wordt belopen door mensen die naar de toren willen. Het alsnog afsluiten van dit pad zoals in compromis wordt voorgesteld is een goede maatregel om een toenemende aantal loopbewegingen voor het nest langs te voorkomen.

De aanleg van de toren dient buiten het broedseizoen van de in het bos voorkomende broedvogels plaats te vinden. Door de periode februari tot september te ontzien vindt geen verstoring of vernietiging van nesten plaats. Ook met de aanvoertroute van materieel door het gebied moet rekening worden gehouden met broedvogels.

5 | Conclusie

- In 2021 wordt de toren gebouwd en mogelijk gelijktijdig de tokkelbaan en/of Borneobrug. Eventueel wordt de tokkelbaan en/of Borneobrug later uitgevoerd.
- In de aanlegfase van de tokkelbaan en Borneobrug dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van de buizerd en overige broedvogels. Door in de periode september-februari te werken is de kans op verstoring of vernietiging van nesten nihil.
- Het eerste voorgestelde tracé van zowel tokkelbaan als Borneobrug weergegeven op kaartbeeld ALG-100371-078, 18 maart 2020 (figuur 1) zal op basis van de huidige informatie in de gebruiksfase niet leiden tot verstoring of vernietiging van een buizerdnest.
- Er bestaat een kans dat het paartje buizerd in het broedseizoen van 2021 terugkeert naar het oude nest in de berk.
- In het broedseizoen voor de aanleg van de tokkelbaan dient wederom gecontroleerd te worden of het oude nest gebruikt wordt en of er op nieuwe locaties binnen 75 m van het tracé en toren nesten zijn gebouwd.
- Om de buizerd te ontmoedigen kan gekozen worden om de nestboom in september 2020 preventief te rooien.
- Door het afsluiten van een aantal paden zoals genoemd in het compromis van 30 maart 2020 (zie Bijlage 1) kan er rust voor meerdere soorten broedvogels in het bos worden gecreëerd.
- Op het eerste geplande tracé van kaartbeeld ALG-100371-078 en op enkele tientallen meters afstand daarvan zijn geen bomen met holtes aangetroffen. De vernietiging of verstoring van vleermuisverblijfplaatsen is niet aan de orde.
- Door de aanleg en in gebruik name van de toren worden geen jaarrond beschermde nesten verstoord of vernietigd. Het is mogelijk dat het paartje buizerd in 2021 terugkeert. Daarom dient voor aanleg vastgesteld te worden dat er geen buizerdnesten of andere jaarrond beschermde nesten binnen 75 m van de toren aanwezig zijn.
- De uitkijktoren dient aangelegd te worden buiten het broedseizoen van de voorkomende broedvogels. In de periode september tot februari is de kans op verstoring en vernietiging van nesten nihil.
- Door aanleg van de uitkijktoren worden geen bomen met holtes gekapt. De vernietiging of verstoring van vleermuisverblijfplaatsen is niet aan de orde.